

Силабус курсу

Організаційно-правове забезпечення економічної безпеки

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП д.е.н., проф. Вівчар Оксана Іванівна

Контактна інформація o.vivchar84@gmail.com, +380978307717

Опис дисципліни

Дисципліна “Організаційно-правове забезпечення економічної безпеки” спрямована на ґрунтовне засвоєння аспірантами знань про чітке уявлення та розуміння сучасних тенденцій організаційно-правових аспектів забезпечення економічної безпеки, а саме дослідження основних нормативно-правових актів та міжнародних стандартів, що впливають на можливість забезпечення економічної безпеки, мінімізації загроз та ризиків діяльності підприємства, нормативно-правових основ організації діяльності щодо забезпечення економічної безпеки.

Головним завданням курсу є вивчення теоретичних основ та практичних навиків щодо організаційно-правових основ забезпечення економічної безпеки, а також міжнародних стандартів забезпечення безпеки підприємств глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійних практик.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Мета	Завдання
1 / 1	Тема 1. Правове забезпечення легітимності підприємницької діяльності.	Вміти визначити та проаналізувати чинні вимоги законодавства України щодо легітимності діяльності суб'єктів господарювання.	Тести, питання
1 / 1	Тема 2. Організаційно-правові засади захисту	Знати правові засади щодо підтримки та захисту економічної конкуренції, які закладені в таких нормативно-правових	Тести, питання

	економічної конкуренції та обмеження монополізму.	актах, як Конституція України, закони України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист від недобросовісної конкуренції», а також, обмеження монополізму в господарській діяльності який передбачений у Законі України «Про захист економічної конкуренції».	
2 / 2	Тема 3. Організаційно-правове забезпечення державного регулювання інноваційних процесів.	Вміти провести аналіз сучасного стану інноваційних процесів та перспектив інноваційного розвитку держави. Застосовувати міжнародний досвід у сфері створення та функціонування державних інноваційних систем. Знати передумови на напрями удосконалення інноваційного законодавства України.	Тести, питання, індивідуальне письмове завдання
1 / 1	Тема 4. Організаційно-правове забезпечення інвестиційної безпеки підприємств.	Усвідомлювати необхідність розбудови інвестиційних процесів в Україні з урахуванням інвестиційної безпеки підприємства. Проводити аналіз впливу інвестиційної політики на забезпечення інвестиційної безпеки підприємств. Знати правові засади інвестиційної діяльності в Україні. Аналізувати передумови та можливі напрями вдосконалення інвестиційного законодавства України.	Задачі, тести, кейси
1 / 1	Тема 5. Теоретико-методологічні та практичні аспекти стандартизації	Розуміти питання термінології стандартизації та її сутність на національному та міжнародному рівні. Обґрунтовувати доцільність створення, завдання та напрями діяльності міжнародної організації ISO.	Задачі, тести
1 / 1	Тема 6. Міжнародні стандарти забезпечення інформаційної безпеки підприємств на прикладі ISO/IEC 17799:2007.	Проаналізувати міжнародні стандарти інформаційної безпеки та акцентувати увагу на розробленні нових стандартів безпеки й ефективних методів управління інформаційною безпекою в конкретній організації, на підприємстві, в установі.	Задачі, тести, кейси
2 / 2	Тема 7. Міжнародні стандарти забезпечення продовольчої безпеки.	Надати оцінку стану розвитку продовольчої безпеки країни із визначенням основних проблем на макро - та – мезо рівнях. Розглянути складові та принципи формування продовольчої безпеки. Розуміти національні особливості продовольчої безпеки та загрози на її вплив.	Задачі, тести, кейси
2 / 2	Тема 8. Міжнародні стандарти систем екологічного менеджменту на підприємствах і в компаніях ISO серії 14000.	Розглянути етапи розвитку екологічного менеджменту та історію створення міжнародних стандартів та особливості впровадження в Україні.	Задачі, тести, кейси
2 / 2	Тема 9. Міжнародні стандарти SA 8000 «Соціальна відповідальність» і ISO 26000 «Настанова по соціальній	Вміти аналізувати міжнародні ініціативи та міжнародні стандарти в галузі соціальної відповідальності. Усвідомити необхідність впровадження на підприємствах, в організаціях та установах вимог міжнародного стандарту ISO 26000 який сприятиме зростанню показників сталого розвитку України.	Задачі, тести, кейси

	відповідальності».		
2 / 2	Тема 10. Державні стандарти України та їх відповідність міжнародним стандартам забезпечення безпеки.	Знати та розуміти правові та організаційні засади із стандартизації, які спрямовані на забезпечення єдиної технічної політики у цій сфері. Усвідомити необхідність гармонізації внутрішнього права та стандартизації держав-членів з правом ЄС з метою створення однакових правових умов.	Задачі, тести, кейси

Літературні джерела

1. Актуальні проблеми забезпечення економічної безпеки в Україні: *монографія* / за ред. Я. Я. Пушака та Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес. 2017. 368 с.
2. Алькема В. Г., Літвін Н. М. Економічна безпека інноваційного підприємства: *навчальний посібник*. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2015. 320 с.
3. Григоров П. М., Хрущ Н. А. Методологічні засади моделювання системи забезпечення фінансово-економічної безпеки в умовах невизначеності і багатомірності ринкового середовища. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2017. Вип. 1. С. 204–198.
4. Гринчуцький В. І. Трансформаційні процеси економічної системи в умовах сучасних викликів: *монографія*. Тернопіль: Крок, 2014. 544 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/6828>
5. Вівчар О. І. Безпека бізнесу: *навчальний посібник*. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2019. 277 с.
6. Вівчар О. І., Михайлишин Л.І., Коровчук Ю.І. Змістовно-типологічна характеристика загроз економічної безпеки суб'єктів господарювання в умовах сучасних викликів: соціогуманітарні контексти. [“Національна економічна діяльність і міжнародні економічні відносини: сучасний стан та тенденції розвитку : колективна монографія”]. Кол. авторів. Полтава: ПП «Астра», 2019.
7. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Дьяченко О. А. Інноваційна складова економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2015. № 12. С. 175.
9. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: *колективна монографія* у 2т. Дніпропетровськ: «ФОП Дробязко С. І.». 2014. Т.1. 466 с.
10. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення: *колективна монографія*. / За заг.ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
11. Економічна та майнова безпека бізнесу: *навчальний посібник* / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 180 с.
12. Звіт Антимонопольного комітету України за 2018 рік. URL: <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/148142>
13. Каламбет С. В., Кириленко Б. О. Економічна безпека як багаторівнева система. *Економіка і суспільство*. 2016. № 5. С. 344-349.
14. Моніторинг стану фінансово-економічної безпеки України. *Вісник Запорізького національного університету*. Економічні науки. 2019. 1 (41). С. 132-138.
15. Попович В. М. Проблеми розслідування економічних злочинів: *навчальний посібник*. К.: Юрінком Інтер. 2016. 352 с.
16. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства: *навчальний посібник*. К. : ЦУЛ. 2018. 320 с.
17. Савченко М. В., Шкуренко О. В. Інтегральний підхід щодо оцінки економічної безпеки експортоорієнтованих соціально-економічних систем. *Бізнес Інформ*. Харків: Видавничий дім «ІНЖЕК», 2019. № 1. С. 199-207.

18. Соціально-економічна безпека: *навчальний посібник* / За заг.ред. Бережницька У. Б., Савко О. Я., авт.; Данилюк М. О., Бережницька У. Б. Івано-Франківськ: Симфонія. 2016. 264 с.
19. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: *навчальний посібник*. Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України" / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Фролова ; [С. М. Фролов, О. В. Козьменко, А. О. Бойко та ін.]. Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ". 2015. 332 с.
20. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності: *навчальний посібник*. Львів: ЛьвДУВС. 2016. 424 с.
21. Cabric M. Corporate Security Management. *Challenges, Risks, and Strategies*. 2015. URL: <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.5555/2843502>
22. Drobyazko S., Aliexsieienko I., Kobets M., Kiselyova E., Lohvynenko M. Transnationalisation and segment security of the international labor market. *Journal of "Security and sustainability issues"*. December Volume 9 Number 2. 2019. URL: [https://jssidoi.org/jssi/uploads/papers/34/Drobyazko Transnationalisation and segment security of the international labor market.pdf](https://jssidoi.org/jssi/uploads/papers/34/Drobyazko%20Transnationalisation%20and%20segment%20security%20of%20the%20international%20labor%20market.pdf)
23. Farion A., Dluhopolskyi O., Banakh S., Moskaliuk N., Farion M. and Ivashuk Y. Using Blockchain Technology for Boost Cyber Security. *International Conference "Advanced Computer Information Technologies"*. University of South Bohemia. Czech Republic. ACIT'2019. P. 452–455. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8780019>
24. Food and Agriculture Organization of the United Nations. «The State of Food Security and Nutrition in the World 2019» Safeguarding against economic slowdowns and downturns. Rome, FAO. URL: <http://www.fao.org/3/ca5162en/ca5162en.pdf>
25. Halibozek E., Kovacich G. The Manager's Handbook for Corporate Security: Establishing and Managing Assets Protection Program. *Second edition*. April 2017. URL: https://books.google.com.ua/books?id=qDKQDQAAQBAJ&pg=PA420&lpg=PA420&dq=corporate+security+articles&source=bl&ots=D1xJJ_JAnj&sig=ACfU3U0IN16dyEtmQy-Q65-9jqWCx-0sCg&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKewj9s9qUr_zpAhVnxIsKHbwrRCesQ6AEwCXoECAoQAQ#v=onepage&q=corporate%20secur&f=false
26. Harkins M. W. Managing Risk and Information Security: *Protect to Enable*. 2016. URL: <http://www.oapen.org/download?type=document&docid=1002072>
27. Hryhoruk P. M., Khrushch N. A., Chuniak O. V. Conception of modeling the system of ensuring financial economic security. *Scientific Bulletin of Polissia*. 2019. Vol. 17. Issue 1. P. 158–165.
28. Liber D. Do's and Don'ts: Security Management in a Growing Company. 2015. URL: <http://securityintelligence.com>
29. Stifel M. Securing the modern economy: Transforming cybersecurity through sustainability. *Megan Stifel. Public Knowledge*, April 2018. URL: [https://www.publicknowledge.org/assets/uploads/documents/Securing the Modern Economy-- Transforming Cybersecurity Through Sustainability FINAL 4.18.18 PK.pdf](https://www.publicknowledge.org/assets/uploads/documents/Securing%20the%20Modern%20Economy--Transforming%20Cybersecurity%20Through%20Sustainability%20FINAL%204.18.18%20PK.pdf)
30. Vivchar O., Gevko V., Zaitseva-Kalaur I., Redkva O. Organizational and legal procedures for ensuring the security and protection of economic entity: a security knowledgeable approach. *Studia Prawnoustrojowe*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 46. 2019. P. 453–464.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення питань, тестів	20
Модуль 2 (теми 5-8) – розв'язки задач	20
Ессе (теми 4-8) – індивідуальна письмова робота	10
Залік (теми 1-8) – тести, завдання, задачі	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом